

Облік та оподаткування

УДК 657.2:631.11

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20761817>

**Маркетинг, логістика та обліково-аналітичне забезпечення аграрного
бізнесу в умовах сталого розвитку та диджиталізації**

Павлюковець М. П.

кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник відділу обліку та оподаткування,
ННЦ «Інститут аграрної економіки»
03127, Україна, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10
<https://orcid.org/0009-0006-8949-6496>

Бездушна Ю. С.

доктор економічних наук, професор,
завідувач відділу обліку та оподаткування,
ННЦ «Інститут аграрної економіки»
03127, Україна, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10
<https://orcid.org/0000-0002-5924-0805>

Панченко О. Д.

PhD, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
16600, Україна, Чернігівська обл., м. Ніжин, вул. Шевченка, 10
<https://orcid.org/0000-0001-8326-5888>

Прийнято: 19.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026

Анотація. У статті досліджено роль маркетингу, логістики та обліково-аналітичного забезпечення у системі управління аграрним бізнесом в умовах сталого розвитку та диджиталізації. Сучасні умови функціонування аграрних підприємств характеризуються посиленням конкуренції, цифровою трансформацією бізнес-процесів та необхідністю забезпечення ефективного використання ресурсів.

Обґрунтовано значення маркетингу у формуванні конкурентних переваг аграрних підприємств та адаптації їх діяльності до потреб ринку. Досліджено роль логістики у забезпеченні ефективного управління матеріальними потоками та формуванні сталих ланцюгів постачання. Розглянуто роль обліково-аналітичного забезпечення у формуванні інформаційної основи для прийняття управлінських рішень.

Особливу увагу приділено впливу диджиталізації на розвиток аграрного бізнесу. Встановлено, що використання ERP-, CRM-, WMS- та BI-систем сприяє автоматизації бізнес-процесів, підвищенню прозорості діяльності підприємств та покращенню якості управлінських рішень.

Дослідження показало, що поєднання маркетингових, логістичних та обліково-аналітичних підходів із використанням цифрових технологій створює передумови для забезпечення сталого розвитку аграрного бізнесу, підвищення конкурентоспроможності підприємств та адаптації їх діяльності до сучасних умов функціонування.

Ключові слова: маркетинг; логістика; сталий розвиток; аграрний бізнес; диджиталізація; обліково-аналітичне забезпечення; цифрова трансформація.

**Marketing, Logistics and Accounting-Analytical Support of Agrarian Business
under Conditions of Sustainable Development and Digitalization**

Mykola Pavliukovets,

Candidate of Economic Sciences

National Scientific Centre «Institute of Agrarian Economics»

10 Heroiv Oborony St., Kyiv, 03127, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0006-8949-6496>

Yuliia Bezdushna,

Doctor of Economic Sciences, Professor

National Scientific Centre «Institute of Agrarian Economics»

10 Heroiv Oborony St., Kyiv, 03127, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-5924-0805>

Olha Panchenko,

PhD, Associate Professor,

Separated Subdivision of National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine «Nizhyn Agrotechnical Institute»

10 Shevchenko St., Nizhyn, Chernihiv Oblast, 16600, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0001-8326-5888>

Abstract: The article examines the role of marketing, logistics and accounting-analytical support in the management system of agrarian business under conditions of sustainable development and digitalization. The relevance of the study is determined by the growing importance of sustainable management approaches, digital transformation of business processes and the necessity to improve the efficiency of resource utilization in the agrarian sector.

Purpose. The purpose of the article is to investigate the role of marketing, logistics and accounting-analytical support in ensuring sustainable development of agrarian business under conditions of digitalization, as well as to substantiate directions for improving management efficiency at agrarian enterprises.

Methods. The study is based on general scientific and special research methods, including methods of analysis and synthesis, comparison, systematization, generalization and logical analysis. Scientific publications of domestic and foreign researchers on sustainable development, logistics management, digital transformation and accounting-analytical support of enterprises were used as the theoretical basis of the research.

Results. The study determined that marketing plays an important role in adapting agrarian enterprises to market requirements, forming competitive advantages and establishing long-term relations with consumers and business partners. It was established that logistics management contributes to optimization of material flows, transportation, warehousing and supply processes, which positively affects economic efficiency and environmental sustainability of agrarian enterprises.

The article substantiates that digitalization significantly transforms approaches to management of marketing, logistics and accounting processes. The use of ERP, CRM, WMS and BI systems ensures integration of information flows, automation of business processes, improvement of analytical support and transparency of enterprise activities. It was determined that digital technologies contribute to operational decision-making, cost optimization and improvement of resource management efficiency.

Special attention is paid to the role of accounting-analytical support in the system of sustainable development of agrarian business. The research proves that accounting and analytical information forms the basis for evaluating enterprise performance, monitoring costs, assessing efficiency of resource utilization and ensuring management transparency. It was established that integration of marketing,

logistics and analytical approaches contributes to improvement of management quality and adaptation of enterprises to modern economic conditions.

Conclusions. The research showed that sustainable development of agrarian business requires a comprehensive combination of marketing, logistics and accounting-analytical approaches together with active implementation of digital technologies. Digital transformation contributes to increasing efficiency of enterprise management, improving transparency of business processes and strengthening competitiveness of agrarian enterprises under modern economic conditions. The practical significance of the obtained results lies in the possibility of applying the proposed approaches for improving management systems and ensuring sustainable development of agrarian enterprises.

Keywords: marketing; logistics; sustainable development; agrarian business; digitalization; accounting and analytical support; digital transformation.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах глобальних економічних трансформацій, цифровізації та посилення екологічних викликів особливого значення набуває забезпечення сталого розвитку аграрного бізнесу. Питання забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки України є одним із пріоритетних напрямів сучасних наукових досліджень [12, с. 8]. Аграрний сектор є однією з ключових складових економіки України, забезпечуючи продовольчу безпеку держави, формування експортного потенціалу та розвиток сільських територій. Водночас сучасні умови функціонування аграрних підприємств характеризуються високим рівнем конкуренції, нестабільністю ринкового середовища, змінами логістичних ланцюгів та зростанням вимог до екологічності та прозорості бізнес-процесів.

У таких умовах важливого значення набувають маркетинг, логістика та обліково-аналітичне забезпечення як взаємопов'язані складові системи

управління аграрним підприємством. Маркетинг забезпечує дослідження ринку, формування попиту та адаптацію діяльності підприємства до потреб споживачів. Логістика спрямована на організацію ефективного управління матеріальними потоками, транспортуванням, зберіганням та постачанням продукції. У свою чергу, обліково-аналітичне забезпечення формує інформаційну основу для прийняття управлінських рішень та контролю ефективності діяльності підприємства.

Цифровізація бізнес-процесів сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, прозорості діяльності підприємств та оперативності управління. Впровадження сучасних інформаційних технологій в аграрному секторі визначається одним із пріоритетних напрямів розвитку аграрної політики України [15]. Використання ERP-, CRM- та BI-систем дозволяє інтегрувати інформацію про маркетингову діяльність, логістичні процеси та фінансові результати підприємства в єдиному цифровому середовищі.

Крім того, сучасні концепції сталого розвитку передбачають необхідність забезпечення економічної ефективності, екологічної відповідальності та соціальної орієнтованості діяльності аграрних підприємств. Необхідність забезпечення сталого розвитку підприємств також відповідає глобальним цілям сталого розвитку, визначеним Організацією Об'єднаних Націй у межах Порядку денного до 2030 року [11]. Це обумовлює необхідність формування сучасної системи управління, що поєднує маркетингові, логістичні та обліково-аналітичні підходи із використанням цифрових технологій.

Таким чином, дослідження ролі маркетингу, логістики та обліково-аналітичного забезпечення аграрного бізнесу в умовах сталого розвитку та диджиталізації є актуальним науковим і практичним завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання сталого розвитку аграрного бізнесу в сучасних умовах є предметом досліджень багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. У сучасній науковій літературі сталий

розвиток розглядається як комплексний підхід до управління підприємством, який поєднує економічні, екологічні та соціальні аспекти діяльності [1].

Важливе значення у забезпеченні сталого розвитку аграрного сектору мають маркетингові та логістичні процеси. Зокрема, у працях М. Крістофера [2] підкреслюється роль логістики у формуванні стійких ланцюгів постачання та забезпеченні адаптації підприємств до змін зовнішнього середовища.

Проблематика сталого управління ланцюгами постачання розглядається у дослідженнях С. Carter та D. Rogers [3], де обґрунтовується необхідність поєднання економічної ефективності, екологічної відповідальності та соціальної орієнтованості діяльності підприємств.

Суттєвого значення в умовах сучасного розвитку аграрного бізнесу набуває цифровізація бізнес-процесів. Р. Verhoef та інші дослідники [4, р. 892] визначають цифрову трансформацію як один із ключових факторів підвищення ефективності управління підприємствами та формування конкурентних переваг.

Питання розвитку цифрового агробізнесу та впровадження сучасних цифрових технологій у сфері сільського господарства досліджуються у працях L. Klerkx, E. Jakku та P. Labarthe [5], де підкреслюється роль цифровізації у забезпеченні сталого розвитку аграрного сектору.

Разом з тим, недостатньо дослідженими залишаються питання комплексного поєднання маркетингових, логістичних та обліково-аналітичних підходів у системі забезпечення сталого розвитку аграрного бізнесу в умовах диджиталізації. Потребують подальших досліджень питання впливу цифрових технологій на ефективність управління маркетинговими та логістичними процесами аграрних підприємств, а також роль аналітичної інформації у забезпеченні сталого розвитку аграрного сектору.

Метою статті є дослідження ролі маркетингу, логістики та обліково-аналітичного забезпечення аграрного бізнесу в умовах сталого розвитку та

диджиталізації, а також обґрунтування напрямів підвищення ефективності управління діяльністю аграрних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах маркетинг відіграє важливу роль у забезпеченні сталого розвитку аграрного бізнесу, оскільки сприяє адаптації діяльності підприємств до змін ринкового середовища та формуванню конкурентних переваг. Використання маркетингових інструментів дозволяє аграрним підприємствам досліджувати потреби споживачів, аналізувати тенденції ринку та формувати ефективну стратегію розвитку.

В умовах сталого розвитку маркетинг набуває соціально-екологічної орієнтації. Це проявляється у підвищенні уваги до якості продукції, екологічності виробництва, прозорості бізнес-процесів та відповідальності підприємства перед споживачами і суспільством.

Окрему роль у сучасних умовах відіграє цифровий маркетинг, який забезпечує використання сучасних інформаційних технологій для просування продукції та комунікації зі споживачами. Використання CRM-систем, цифрових платформ та аналітичних інструментів дозволяє підприємствам оперативно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури та підвищувати ефективність управління маркетинговою діяльністю [5, р. 4; 6, р. 27].

Крім того, маркетингові інструменти сприяють формуванню довгострокових відносин із партнерами та споживачами, забезпечують підвищення рівня довіри до підприємства та створюють передумови для розвитку відповідального аграрного бізнесу.

Логістика є важливим елементом забезпечення сталого розвитку аграрного бізнесу, оскільки забезпечує ефективне управління матеріальними потоками, транспортуванням, зберіганням та постачанням продукції. Наукові підходи до організації логістичного управління та координації ланцюгів постачання детально розглядаються у працях D. Bowersox, D. Closs та M. Cooper [7, р. 41].

Сучасні логістичні системи орієнтовані не лише на мінімізацію витрат, але й на зниження негативного впливу на навколишнє середовище. Це проявляється у впровадженні енергоефективних технологій, оптимізації транспортних маршрутів, скороченні витрат пального та підвищенні ефективності використання складських ресурсів [2, р. 57; 8, р. 66].

Важливим напрямом розвитку логістики є цифровізація логістичних процесів. Використання GPS-моніторингу, WMS-систем, електронного документообігу та цифрових платформ дозволяє забезпечити прозорість логістичних операцій, оперативність обробки інформації та підвищення ефективності управління постачанням.

Важливим напрямом розвитку логістики є забезпечення стабільності логістичних ланцюгів та адаптації підприємств до змін зовнішнього середовища. Це дозволяє підвищити конкурентоспроможність аграрного бізнесу та забезпечити ефективне функціонування підприємств.

Обліково-аналітичне забезпечення є важливою складовою системи управління аграрним підприємством, оскільки забезпечує формування інформації про результати діяльності, витрати, ефективність використання ресурсів та фінансовий стан підприємства.

В умовах сталого розвитку суттєво зростає значення аналітичної інформації щодо економічних, екологічних та соціальних аспектів діяльності підприємства. Це обумовлює необхідність розширення традиційних підходів до обліку та включення до системи управління показників, пов'язаних із використанням ресурсів, енергоефективністю, екологічними витратами та соціальною відповідальністю підприємства.

Диджиталізація обліково-аналітичного забезпечення сприяє автоматизації процесів обробки інформації та підвищенню оперативності формування звітності. Сучасні тенденції цифровізації аграрного сектору економіки України сприяють активному впровадженню цифрових платформ та автоматизованих систем управління діяльністю підприємств [13, с. 17]. Використання ERP- та

ВІ-систем забезпечує інтеграцію інформації про маркетингову діяльність, логістичні процеси та фінансові результати підприємства у єдиному цифровому середовищі [6, р. 41; 13, с. 17].

Крім того, цифрові аналітичні інструменти дозволяють здійснювати моніторинг ефективності діяльності підприємства, аналіз витрат та прогнозування результатів діяльності. Це сприяє підвищенню якості управлінських рішень та забезпечує адаптацію підприємств до сучасних умов функціонування.

Сучасні тенденції розвитку аграрного бізнесу свідчать про активне впровадження цифрових технологій у систему управління підприємствами. За даними міжнародних досліджень, цифровізація аграрного сектору забезпечує підвищення ефективності використання ресурсів, покращення управління логістичними процесами та підвищення прозорості діяльності підприємств [5, р. 4].

Використання ERP-, CRM- та ВІ-систем дозволяє підприємствам інтегрувати інформацію про маркетингову діяльність, логістику та фінансові результати у єдиному цифровому середовищі. Це сприяє оперативності формування аналітичної інформації та покращенню якості управлінських рішень [8, р. 71].

За результатами досліджень міжнародних організацій, використання цифрових технологій у системі управління аграрним бізнесом сприяє скороченню витрат, підвищенню продуктивності та забезпеченню сталого розвитку підприємств [1, р. 231].

Крім того, сучасні підходи до сталого розвитку передбачають необхідність забезпечення прозорості діяльності підприємств, ефективного використання ресурсів та впровадження екологічно орієнтованих бізнес-процесів [8, р. 74].

Таблиця 1

**Вплив маркетингу, логістики та обліково-аналітичного забезпечення на
сталий розвиток аграрного бізнесу**

Сфера діяльності	Основні інструменти	Вплив на сталий розвиток	Результат для підприємства
Маркетинг	CRM-системи, цифровий маркетинг	Формування стійких відносин зі споживачами	Підвищення конкурентоспроможності та адаптації до ринку
Логістика	GPS-моніторинг, WMS-системи	Оптимізація логістичних процесів	Скорочення витрат та ресурсів
Облік	ERP-системи, BI-аналітика	Підвищення прозорості діяльності	Покращення управлінських рішень
Екологічне управління	Контроль ресурсів та витрат	Зниження негативного впливу на довкілля	Підвищення екологічної ефективності
Соціальна відповідальність	Цифрова комунікація та звітність	Підвищення прозорості бізнесу	Формування позитивного іміджу

Наведена у таблиці 1 систематизація дозволяє визначити, що маркетинг, логістика та обліково-аналітичне забезпечення є важливими складовими забезпечення сталого розвитку аграрного бізнесу.

Використання сучасних цифрових технологій сприяє підвищенню ефективності управління діяльністю підприємств, оптимізації використання ресурсів та забезпеченню прозорості бізнес-процесів. Особливого значення набуває інтеграція цифрових інструментів у систему управління підприємством, що дозволяє забезпечити оперативність формування інформації та підвищити якість управлінських рішень.

Крім того, цифровізація маркетингових, логістичних та облікових процесів створює передумови для підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств та забезпечення їх адаптації до сучасних умов функціонування.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ БІЗНЕСОМ

В умовах сталого розвитку та диджиталізації

МЕТА: Підвищення ефективності управління, забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності аграрних підприємств

Рис. 1. Роль маркетингу, логістики та обліково-аналітичного забезпечення у формуванні сталого розвитку аграрного бізнесу

Джерело: сформовано автором

Запропонована модель відображає взаємозв'язок маркетингу, логістики та обліково-аналітичного забезпечення у системі сталого розвитку аграрного бізнесу. Центральним елементом моделі є сталий розвиток, досягнення якого забезпечується через використання сучасних маркетингових, логістичних та обліково-аналітичних інструментів.

Важливу роль у функціонуванні системи відіграє диджиталізація, яка забезпечує інтеграцію інформації, автоматизацію бізнес-процесів та підвищення ефективності управління діяльністю підприємства. Використання CRM-, ERP-, WMS- та BI-систем сприяє оптимізації використання ресурсів, підвищенню прозорості діяльності та покращенню якості управлінських рішень. Таким чином, цифровізація виступає важливим інструментом забезпечення сталого розвитку аграрного бізнесу в сучасних умовах.

Впровадження принципів сталого розвитку у діяльність аграрних підприємств створює передумови для підвищення ефективності використання ресурсів, покращення конкурентних позицій підприємств та забезпечення довгострокової стабільності їх функціонування. У сучасних умовах сталий розвиток розглядається не лише як екологічна концепція, але і як важливий напрям підвищення ефективності управління бізнесом. Концепція сталого розвитку базується на поєднанні економічної, екологічної та соціальної складових діяльності підприємства, що відповідає концепції «triple bottom line», запропонованій J. Elkington [9, p. 75].

Однією з ключових переваг є підвищення прозорості діяльності підприємств та покращення якості управлінських рішень. Використання цифрових технологій та сучасних обліково-аналітичних систем дозволяє забезпечити оперативний контроль витрат, аналіз ефективності використання ресурсів та моніторинг результатів діяльності.

Суттєвого значення набуває також оптимізація логістичних процесів. Використання цифрових платформ, GPS-моніторингу та автоматизованих систем управління складом дозволяє скоротити витрати на транспортування, підвищити ефективність використання ресурсів та мінімізувати негативний вплив на навколишнє середовище.

Крім того, впровадження принципів сталого розвитку сприяє формуванню позитивного іміджу підприємства та підвищенню рівня довіри з боку споживачів і партнерів. Сучасні споживачі все більше орієнтуються на

продукцію підприємств, які дотримуються екологічних та соціальних стандартів діяльності.

Важливим напрямом є також розвиток цифрової аналітики, яка дозволяє здійснювати прогнозування результатів діяльності, оцінювати ефективність управлінських рішень та формувати стратегію розвитку підприємства з урахуванням принципів сталого розвитку.

Незважаючи на значні переваги диджиталізації та впровадження принципів сталого розвитку, аграрні підприємства стикаються із рядом проблем, які ускладнюють трансформацію системи управління бізнесом.

Однією з основних проблем є значний рівень витрат на впровадження сучасних цифрових технологій, придбання програмного забезпечення та модернізацію технічної інфраструктури підприємств. Особливо актуальною ця проблема є для малих та середніх аграрних підприємств.

Важливим фактором залишається також недостатній рівень цифрової компетентності персоналу та необхідність адаптації працівників до нових умов функціонування підприємств. Це обумовлює необхідність розвитку цифрових навичок та вдосконалення системи підготовки кадрів.

Крім того, цифровізація бізнес-процесів супроводжується ризиками кібербезпеки, необхідністю захисту інформації та забезпечення стабільності функціонування інформаційних систем. Результати міжнародних досліджень цифрової економіки свідчать про зростання ролі цифрових технологій у забезпеченні ефективності управління підприємствами та розвитку цифрового середовища бізнесу [14]. У сучасних умовах це набуває особливого значення для підприємств, які використовують великі обсяги цифрових даних.

Разом з тим, подальший розвиток цифрових технологій створює значні перспективи для вдосконалення системи управління аграрним бізнесом. У сучасних умовах важливого значення набувають підходи циркулярної економіки, орієнтовані на раціональне використання ресурсів та мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище [10, р. 760].

Висновки. Проведене дослідження дозволило визначити, що маркетинг, логістика та обліково-аналітичне забезпечення є важливими складовими системи управління аграрним бізнесом в умовах сталого розвитку та диджиталізації.

Дослідження показало, що маркетинг забезпечує адаптацію діяльності підприємств до потреб ринку та формування довгострокових відносин зі споживачами, тоді як логістика сприяє ефективному управлінню матеріальними потоками та оптимізації використання ресурсів. У свою чергу, обліково-аналітичне забезпечення формує інформаційну основу для прийняття управлінських рішень та контролю ефективності діяльності підприємства.

Встановлено, що цифровізація бізнес-процесів сприяє автоматизації маркетингових, логістичних та обліково-аналітичних процесів, підвищенню прозорості діяльності підприємств та покращенню якості управлінських рішень. Використання ERP-, CRM-, WMS- та BI-систем дозволяє забезпечити інтеграцію інформації про діяльність підприємства та підвищити ефективність управління аграрним бізнесом.

Встановлено, що впровадження принципів сталого розвитку створює передумови для підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств, оптимізації використання ресурсів та забезпечення їх адаптації до сучасних умов функціонування.

Разом з тим, подальший розвиток аграрного бізнесу в умовах диджиталізації потребує вирішення проблем, пов'язаних із впровадженням цифрових технологій, підвищенням рівня цифрової компетентності персоналу та забезпеченням кібербезпеки.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованих підходів для вдосконалення системи управління аграрними підприємствами, підвищення ефективності використання ресурсів, забезпечення прозорості бізнес-процесів та адаптації підприємств до сучасних умов сталого розвитку і цифрової трансформації економіки.

Список використаних джерел:

1. Sachs J. D. The Age of Sustainable Development. New York: Columbia University Press, 2015. 544 p.
2. Christopher M. Logistics and Supply Chain Management. 5th ed. Pearson UK, 2016. 328 p.
3. Carter C. R., Rogers D. S. A framework of sustainable supply chain management: moving toward new theory. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management. 2008. Vol. 38. No. 5. P. 360–387.
4. Verhoef P. C., Broekhuizen T., Bart Y., Bhattacharya A., Dong J. Q., Fabian N., Haenlein M. Digital transformation: A multidisciplinary reflection and research agenda. Journal of Business Research. 2021. Vol. 122. P. 889–901.
5. Klerkx L., Jakku E., Labarthe P. A review of social science on digital agriculture, smart farming and agriculture 4.0: New contributions and a future research agenda. NJAS – Wageningen Journal of Life Sciences. 2019. Vol. 90–91.
6. Kotler P., Keller K. Marketing Management. 15th ed. Pearson Education Limited, 2016. 714 p.
7. Bowersox D. J., Closs D. J., Cooper M. B. Supply Chain Logistics Management. 4th ed. New York: McGraw-Hill, 2013. 496 p.
8. Porter M. E., Heppelmann J. E. How smart, connected products are transforming competition. Harvard Business Review. 2014. Vol. 92. No. 11. P. 64–88.
9. Elkington J. Cannibals with Forks: The Triple Bottom Line of 21st Century Business. Oxford: Capstone Publishing, 1997. 424 p.
10. Geissdoerfer M., Savaget P., Bocken N. M. P., Hultink E. J. The Circular Economy – A new sustainability paradigm? Journal of Cleaner Production. 2017. Vol. 143. P. 757–768.
11. United Nations. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

12. Єрмаков О. Ю., Ільчук М. М. Сталий розвиток аграрного сектору економіки України. Економіка АПК. 2021. № 4. С. 6–15.
13. Грицаєнко М. І. Цифровізація аграрного сектору економіки України. Економіка та держава. 2020. № 9. С. 15–20.
14. Digital Economy and Society Index (DESI). European Commission. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>
15. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>